

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางพื้นฐานในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับประเด็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 1.1 โครงสร้างหลักสูตรสาระภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 1
 - 1.2 ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 1.3 ความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 1.4 องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 1.5 ปัจจัยสำหรับการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 1.6 แนวทางในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 1.7 รูปแบบการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา
 - 1.8 ลำดับขั้นในการฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 1.9 ความสำคัญและความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 1.10 ประโยชน์ของการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 1.11 การประเมินผลงานเขียนเชิงสร้างสรรค์
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.1 การสร้างชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.2 หลักในการจัดทำชุดฝึก
 - 2.3 ลักษณะของชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 3.2 งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์

1.1 โครงสร้างหลักสูตรสาระภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 1

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่างๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาชาติ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศเพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก

หลักสูตรการศึกษาของประเทศไทยที่ใช้อยู่คือหลักสูตร ระเบียบฯ พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการโดยกรมวิชาการได้ติดตามผลและดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรตลอดมา ผลการศึกษาพบว่าหลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบันนานกว่า 10 ปี มีข้อจำกัดอยู่หลายประการไม่สามารถส่งเสริมให้สังคมไทยก้าวไปสู่สังคมความรู้ให้ทันการณ์ในเรื่องที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. การกำหนดหลักสูตรจากส่วนกลางไม่สามารถสะท้อนภาพความต้องการที่แท้จริงของสถานศึกษาและท้องถิ่น
2. การจัดหลักสูตรและการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยังไม่สามารถผลักดันให้ประเทศเป็นผู้นำด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีในภูมิภาค จึงจำเป็นต้องปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้คนไทยมีทักษะกระบวนการและเจตคติที่ดีทางคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี มีความคิดสร้างสรรค์
3. การนำหลักสูตรไปใช้ยังไม่สามารถสร้างพื้นฐานในการคิด สร้างวิธีการเรียนรู้ให้คนไทยมีทักษะในการจัดการและทักษะในการดำเนินชีวิตสามารถเผชิญปัญหาสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศยังไม่สามารถที่จะทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารและการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลายในยุคสารสนเทศ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้บุคคล มีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

ได้กำหนดให้กระบวนการศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมแห่งการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้การกำหนดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อและให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาของชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว กำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับ ๑ ปี

ด้วยวิสัยทัศน์ของรัฐที่เชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างคน สร้างงาน เพื่อช่วยกอบกู้วิกฤตเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย เป็นการสร้างชาติให้มั่นคงยั่งยืน เชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างชาติ ปรับโครงสร้างระบบการศึกษา ยึดหลักบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพ ประสิทธิภาพความเสมอภาค ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างคน บูรณาการการศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรมในการปฏิรูปการเรียนรู้ และเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาสร้างงาน สร้างเยาวชน ให้มีความรู้คู่การทำงาน กระทรวงศึกษาธิการโดยอาศัยอำนาจตามความในบทเฉพาะกาล มาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 จึงเห็นสมควรกำหนดให้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยยึดหลักการความมีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ กล่าวคือเป็นหลักสูตรแกนกลางที่มีโครงสร้างหลักสูตรยืดหยุ่น กำหนดจุดหมาย ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปี สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นเป็นช่วงชั้นละ 3 ปี จัดเฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นไทยความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาจัดทำสาระในรายละเอียดเป็นรายปี หรือรายภาคให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ รวมถึงจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมายด้วย

การจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล โดยยึดหลักผู้เรียน สำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตาม ธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ให้ความสำคัญต่อความรู้เกี่ยวกับตนเอง ความสัมพันธ์ของตนเองกับ สังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ สังคมโลก รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมา ของสังคม และระบอบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข ความรู้และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่าง สมดุลยั่งยืน ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมการกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ภูมิ ปัญญา ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข โครงสร้างและเนื้อหาของ หลักสูตรภาษาไทย ปีพุทธศักราช 2521 กระทรวงศึกษาธิการ (2532:2-43) ได้กำหนดเนื้อหาของ หลักสูตรภาษาไทยเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับการพัฒนาการเรียนรู้ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 3
ช่วงชั้นที่ 2	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง 6
ช่วงชั้นที่ 3	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 3
ช่วงชั้นที่ 4	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึง 6

การกำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ถือเป็นเกณฑ์ ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียน เมื่อเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว สำหรับสาระการเรียนรู้และ มาตรฐานการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน สถานศึกษาสามารถ พัฒนาเพิ่มเติมได้ ซึ่งมีรายละเอียดมาตรฐานทั้ง 8 กลุ่มสาระ โดยในที่นี้จะได้กล่าวถึงเฉพาะกลุ่ม สาระภาษาไทย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มสาระภาษาไทย

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐานที่ 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐานที่ 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้า อย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู การพูด

มาตรฐานที่ 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา

มาตรฐานที่ 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐานที่ 4.2 สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างทักษะนิสัย บุคลิกภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคมและชีวิตประจำวัน

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานที่ 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม ไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

คำอธิบายรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จำนวนเวลา 60 ชั่วโมง

สาระที่ 1 การอ่าน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อ่านได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน
2. อ่านได้ถูกต้องและคล่องแคล่ว
3. เข้าใจความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน
4. เข้าใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง
5. หาคำสำคัญของเรื่องได้
6. ใช้แผนภาพโครงเรื่องหรือแผนภาพความคิดเป็นเครื่องมือพัฒนาความเข้าใจ
7. รู้จักใช้คำถามจากเรื่องที่อ่านและกำหนดแนวทางปฏิบัติได้
8. สามารถอ่านในใจ และอ่านออกเสียง บทร้อยกรอง และร้อยกรองได้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ และอักขรวิธี
9. จำบทร้อยกรองที่ไพเราะได้
10. เลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ได้
11. มีมารยาทในการอ่าน
12. มีนิสัยรักการอ่าน

สาระการเรียนรู้

หลักการอ่าน ความหมายของคำ ข้อความ การจับใจความสำคัญของเรื่อง แผนภาพ
โครงเรื่อง แผนภาพความคิด การพัฒนาการอ่าน การใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ความรู้ ความคิด
การคาดคะเนเหตุการณ์ของเรื่อง การอ่านในใจ อ่านออกเสียง เกี่ยวกับบทร้อยแก้ว บทร้อยกรอง
ตามลักษณะคำประพันธ์ อักษรวิธี การเลือกหนังสือที่มีประโยชน์ มารยาทการอ่านนิสัยรักการอ่าน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จำนวนเวลา 70 ชั่วโมง

สาระที่ 2 การเขียน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. เขียนคำได้ถูกต้องความหมาย
2. เขียนสะกดการันต์ได้ถูกต้อง
3. เขียนประโยค ข้อความ เรื่องราว ความรู้สึก ความต้องการได้
4. ใช้กระบวนการเขียน พัฒนางานเขียนของตนเอง
5. มีมารยาทในการเขียน
6. มีนิสัยรักการเขียน
7. มีทักษะการเขียนเรื่องราวในชีวิตประจำวันสั้นๆ ได้

สาระการเรียนรู้

หลักการเขียนคำ การสะกดการันต์ การเขียนประโยค ข้อความเรื่องราว การเขียน
แสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ความต้องการ จินตนาการ การนำกระบวนการเขียนพัฒนางานเขียน
มารยาทการเขียน นิสัยรักการเขียน ความรู้ ประสบการณ์เรื่องราวในชีวิตประจำวัน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จำนวนเวลา 40 ชั่วโมง

สาระที่ 3 การฟัง การดูและการพูด

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟัง ดู พูด ได้
2. สามารถเข้าใจเนื้อเรื่อง ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาท่าทางของผู้พูดได้
3. สามารถแสดงทัศนะจากเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ

4. สามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม สนทนา แสดงความคิดเห็น เล่าเรื่อง ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกและประสบการณ์ได้

5. สามารถใช้ถ้อยคำเหมาะสมแก่เรื่องอย่างสร้างสรรค์ ตามหลักการพูด

6. มีมารยาท การฟัง การดู การพูด

สาระการเรียนรู้

การจับใจความสำคัญ การใช้น้ำเสียงกิริยาท่าทาง การแสดงทัศนะ จาย่า มี วิจารณ์ การตั้งคำถาม การตอบคำถาม การสนทนา การแสดงความคิดเห็น เล่าเรื่อง การใช้ ถ้อยคำ มารยาทการฟัง การดู การพูด

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จำนวนเวลา 60 ชั่วโมง

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถสะกดคำ แม่เหล็ก เป็นคำอ่านและเขียนคำได้ถูกต้องตาม หลักเกณฑ์ของภาษา

2. เข้าใจความหมายและหน้าที่ของคำ กลุ่มคำและประโยค

3. เรียงลำดับ แล เรียบเรียงประโยคตามลำดับความคิดเป็นข้อความที่ชัดเจน

4. สามารถใช้ภาษาสื่อสารในชีวิตประจำวัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วย ถ้อยคำที่สุภาพและรู้จักไตร่ตรอง ก่อนพูดและเขียน

5. เข้าใจว่าภาษาไทยมีทั้งภาษาไทยกลาง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

6. สามารถเลือกใช้คำคล้องจองแต่งบทร้อยกรองต่างๆ

7. สามารถนำปริศนาคำทาย และบทรiddles ในท้องถิ่นมาใช้ในการเรียน และเล่น

8. สามารถใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือการเรียน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

9. ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารได้ พัฒนาการเรียนได้

10. เข้าใจความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียนได้

11. ใช้ภาษาได้เหมาะกับบุคคลและสถานการณ์สื่อสารได้

12. ใช้ภาษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ พัฒนาการอ่าน การเขียนได้

13. เห็นคุณค่าการใช้ตัวเลขไทย

14. ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนเหมาะสมแก่กาลเทศะและบุคคลได้

สาระการเรียนรู้

การสะกดคำ ประสมคำตามหลักเกณฑ์ภาษา ความหมายและหน้าที่ของคำ กลุ่มคำ ประโยค การเรียงลำดับคำและประโยค การใช้ภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ภาษาไทยกลางหรือภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาถิ่น การใช้คำคล้องจอง การแต่งบทร้อยกรอง ปริศนา คำทาย บทร้องเล่นในท้องถิ่น การใช้ทักษะทางภาษา การแสวงหาความรู้ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร ภาษาพูด ภาษาเขียน ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน การใช้ภาษาเหมาะกับบุคคลและสถานการณ์ การพัฒนาการอ่าน การเขียน ภาษาในกลุ่มสาระอื่นๆ คุณค่าของตัวเลขไทย การใช้ภาษาพูด และภาษาเขียนให้เหมาะสม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จำนวนเวลา 50 ชั่วโมง

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถอ่านนิทาน เรื่องสั้น สารคดี บทความ บทร้อยกรองและบทละคร ให้ได้ความรู้ และความบันเทิงได้

2. นำข้อคิดเห็นจากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

สาระการเรียนรู้

การอ่านนิทาน เรื่องสั้น สารคดี บทความ บทร้อยกรองบทละคร การนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

จำนวนเวลา 60 ชั่วโมง

สาระที่ 1 การอ่าน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อ่านได้ถูกต้องตามหลักการอ่านมากขึ้น

2. อ่านได้ถูกต้องและคล่องแคล่วมากขึ้น

3. เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่านได้มากขึ้น

4. เข้าใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่องมากขึ้น

5. หาคำสำคัญของเรื่องได้มากขึ้น

6. ใช้แผนภาพโครงเรื่องหรือแผนภาพความคิดเป็นเครื่องมือพัฒนาความเข้าใจได้มากขึ้น

7. รู้จักใช้คำถามจากเรื่องที่อ่านและกำหนดแนวทางปฏิบัติได้ดีขึ้น

8. สามารถอ่านในใจและอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและร้อยกรองได้ถูกต้องรวดเร็วตามลักษณะคำประพันธ์และอักขรวิธีมากขึ้น

9. แต่งบทร้อยกรองที่ไพเราะได้มากขึ้น

10. เลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ได้มากขึ้น

11. มีมารยาทการอ่านมากขึ้น

12. มีนิสัยรักการอ่านมากขึ้น

สาระการเรียนรู้

หลักการอ่าน ความหมายของคำ ข้อความ การจับใจความสำคัญของเรื่อง แผนภาพโครงเรื่อง แผนภาพความคิด การพัฒนาการอ่าน การใช้คำถามเกี่ยวกับความรู้ ความคิด การคาดคะเนเหตุการณ์ของเรื่อง การอ่านในใจ การอ่านออกเสียงเกี่ยวกับบทร้อยกรอง บทร้อยแก้ว ตามลักษณะคำประพันธ์ อักขรวิธี การเลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ มารยาทการอ่าน นิสัยรักการอ่าน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

จำนวนเวลา 70 ชั่วโมง

สาระที่ ๒ การเขียน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. เขียนคำได้ถูกต้องความหมายมากขึ้น

2. เขียนสะกดการันต์ถูกต้องมากขึ้น

3. เขียนประโยค ข้อความ เรื่องราว ความรู้สึก ความต้องการได้มากขึ้น

4. ใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียนของตนเองมากขึ้น

5. มีมารยาทในการเขียน

6. มีนิสัยรักการเขียน

7. มีทักษะการเขียนจดบันทึก ความรู้ ประสบการณ์ เรื่องราวในชีวิตประจำวัน

อื่นๆ ได้มากขึ้น

สาระการเรียนรู้

หลักการเขียนคำ การสะกดการันต์ การเขียน ประโยค ข้อความ เรื่องราว การเขียนแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ความต้องการ จินตนาการ การนำกระบวนการเขียน การพัฒนา

งานเขียน มารยาทการเขียน การฝึกนิสัยรักการเขียน ทักษะการเขียน จดบันทึก ความรู้ ประสบการณ์
เรื่องราวในชีวิตประจำวัน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

จำนวนเวลา 40 ชั่วโมง

สาระที่ 3 การฟัง การดู การพูด

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟัง ดู พูด ได้มากขึ้น
2. สามารถเข้าใจเนื้อเรื่อง ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาท่าทางของผู้พูดได้มากขึ้น
3. สามารถแสดงทัศนะจากเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ
4. สามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม สนทนา แสดงความคิดเห็น เล่าเรื่อง

ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์ได้มากขึ้น

5. สามารถใช้ถ้อยคำเหมาะสมแก่เรื่องอย่างสร้างสรรค์ตามหลักการพูดมากขึ้น
6. มีมารยาทการฟัง การดู และการพูดมากขึ้น

สาระการเรียนรู้

การจับใจความสำคัญ การใช้ น้ำเสียง กิริยาท่าทาง การแสดงทัศนะอย่างมีวิจารณญาณ
การตั้งคำถาม การตอบคำถาม สนทนา แสดงความคิดเห็น เล่าเรื่อง การใช้ถ้อยคำ มารยาทการฟัง
การดู การพูด

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

จำนวนเวลา 40 ชั่วโมง

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถสะกด ประสมคำเป็นคำอ่าน และเขียนคำได้ถูกต้องตาม
หลักเกณฑ์ของภาษา
2. เข้าใจความหมายและหน้าที่ของคำ กลุ่มคำ และประโยคมากขึ้น
3. เรียงคำและเรียบเรียงประโยคตามลำดับความคิดเป็นข้อความที่ชัดเจน
มากขึ้น
4. สามารถใช้ภาษาสื่อสารในชีวิตประจำวันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วย
ถ้อยคำสุภาพและรู้จักคิดไตร่ตรองก่อนพูดและเขียน

5. เข้าใจว่าภาษาไทยมีทั้ง ภาษาไทยกลาง ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น
6. สามารถเลือกใช้คำคล้องจองแต่งบทร้อยกรองง่ายๆ ได้มากขึ้น
7. สามารถนำปริศนาคำทายและบทรื่องเล่นในท้องถิ่นมาใช้ในการเรียน

และเล่น

ผู้อื่นได้มากขึ้น

8. สามารถใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือการเรียน การทำงานร่วมกับ
9. สามารถใช้เทคโนโลยีการสื่อสารพัฒนาการเรียนให้มากขึ้น
10. เข้าใจความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียนได้มากขึ้น
11. ใช้ภาษาได้เหมาะกับบุคคลและสถานการณ์สื่อสารมากขึ้น
12. ใช้ภาษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ในการพัฒนาการอ่านและการ

เขียนมากขึ้น

13. เห็นคุณค่าของการใช้ตัวเลขไทย
14. ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนตามความเป็นจริงเหมาะสมแก่กาลเทศะและ

บุคคลได้มากขึ้น

สาระการเรียนรู้

การสะกดคำ ประสมคำตามหลักเกณฑ์ภาษา ความหมายและหน้าที่ของคำ กลุ่มคำ ประโยค การเรียงลำดับคำและประโยค การใช้ภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ภาษาไทยกลาง หรือภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาถิ่น การใช้คำคล้องจอง การแต่งบทร้อยกรอง ปริศนาคำทาย บทรื่องเล่นในท้องถิ่น การใช้ทักษะทางภาษา การแสวงหาความรู้ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้เทคโนโลยี การสื่อสาร ภาษาพูด การเขียน ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน การใช้ภาษาเหมาะกับ บุคคลและสถานการณ์ การพัฒนาการอ่าน การเขียน ภาษาในกลุ่มสาระอื่นๆ คุณค่าของตัวเลขไทย การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนให้เหมาะสม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

จำนวนเวลา 50 ชั่วโมง

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถอ่านนิทาน เรื่องสั้น สารคดี บทความ บทร้อยกรองและบทละคร ให้ได้ความรู้และความรู้บันเทิงมากขึ้น
2. นำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มากขึ้น

สาระการเรียนรู้

การอ่านนิทาน เรื่องสั้น สารคดี บทความ บทร้อยกรองบทละคร การนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

จำนวนเวลา 60 ชั่วโมง

สาระที่ 1 การอ่าน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อ่านได้ถูกต้องตามหลักการอ่านมากยิ่งขึ้น
2. อ่านได้ถูกต้องและคล่องแคล่วมากยิ่งขึ้น
3. เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่านได้มากยิ่งขึ้น
4. เข้าใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องมากยิ่งขึ้น
5. หาคำสำคัญของเรื่องได้มากยิ่งขึ้น
6. ใช้แผนภาพโครงเรื่อง หรือแผนภาพความคิดเป็นเครื่องมือการพัฒนาความเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น
7. รู้จักใช้คำจากเรื่องที่อ่านและกำหนดแนวทางปฏิบัติได้ดียิ่งขึ้น
8. สามารถอ่านในใจและอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและร้อยกรองได้ถูกต้องรวดเร็วตามลักษณะคำประพันธ์ และอักขรวิธีมากยิ่งขึ้น
9. จำบทร้อยกรองที่ไพเราะได้มากยิ่งขึ้น
10. เลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น
11. มีมารยาทการอ่านมากยิ่งขึ้น
12. มีนิสัยรักการอ่านมากยิ่งขึ้น

สาระการเรียนรู้

หลักการอ่าน ความหมายของคำ ข้อความ การจับใจความสำคัญของเรื่อง แผนภาพโครงเรื่อง แผนภาพความคิด การพัฒนาการอ่าน การใช้คำตามเกี่ยวกับความรู้ ความคิด การคาดคะเน เหตุการณ์ของเรื่อง การอ่านในใจ การอ่านออกเสียงเกี่ยวกับบทร้อยกรอง บทร้อยแก้ว ตามลักษณะคำประพันธ์ อักขรวิธี การเลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ มารยาทการฝึกอ่าน การฝึกนิสัยรักการอ่าน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

จำนวนเวลา 70 ชั่วโมง

สาระที่ 2 การเขียน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. เขียนคำได้ถูกต้องความหมายมากยิ่งขึ้น
2. เขียนสะกดการันต์ถูกต้องมากยิ่งขึ้น
3. เขียนประโยค ข้อความ เรื่องราว ความรู้สึก ความต้องการ จินตนาการ เพิ่มขึ้น
4. ใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียนของตนเองมากยิ่งขึ้น
5. มีมารยาทในการเรียนมากยิ่งขึ้น
6. มีนิสัยรักการเขียนมากยิ่งขึ้น
7. มีทักษะการเขียน จดบันทึก ความรู้ ประสบการณ์ เรื่องราวในชีวิตประจำวัน

อื่นๆ ได้มากยิ่งขึ้น

สาระการเรียนรู้

หลักการเขียนคำ การสะกดการันต์ การเขียน ประโยค ข้อความ เรื่องราว การเขียนแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ความต้องการ จินตนาการ การนำกระบวนการเขียน การพัฒนางานเขียน มารยาทการเขียน การฝึกนิสัยรักการเขียน ทักษะการเขียน จดบันทึก ความรู้ ประสบการณ์ เรื่องราวในชีวิตประจำวัน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

จำนวนเวลา 40 ชั่วโมง

สาระที่ 3 การฟัง การดู การพูด

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟัง ดู พูด ได้มากยิ่งขึ้น
2. สามารถเข้าใจเนื้อเรื่อง ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาท่าทางของผู้พูดได้มากยิ่งขึ้น
3. สามารถแสดงทัศนะจากเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีวิจารณ์ญาณได้มากยิ่งขึ้น
4. สามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม สนทนา แสดงความคิดเห็น เล่าเรื่อง ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์ได้มากยิ่งขึ้น
5. สามารถใช้ถ้อยคำเหมาะสมแก่เรื่องอย่างสร้างสรรค์ตามหลักการพูด

ได้มากยิ่งขึ้น

6. มีมารยาทการฟัง การดู และการพูดได้มากยิ่งขึ้น

สาระการเรียนรู้

การจับใจความสำคัญ การใช้น้ำเสียงกิริยาท่าทาง การแสดงทัศนคติอย่างมี
วิจารณญาณ การตั้งคำถาม การตอบคำถาม สนทนาแสดงความคิดเห็น เล่าเรื่อง การใช้ถ้อยคำ
มารยาทการฟัง การดู การพูด

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

จำนวนเวลา 60 ชั่วโมง

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถสะกด ประสมคำเป็นคำอ่านและเขียนคำได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์
ของภาษามากยิ่งขึ้น
2. เข้าใจความหมายและหน้าที่ของ คำ กลุ่มคำ และประโยคมากยิ่งขึ้น
3. เรียงคำและเรียบเรียงประโยคตามลำดับความคิดเป็นข้อความที่ชัดเจน
มากยิ่งขึ้น
4. สามารถใช้ภาษา สื่อสารในชีวิตประจำวันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วย
ถ้อยคำสุภาพและรู้จักคิดไตร่ตรองก่อนพูดและเขียนได้มากยิ่งขึ้น
5. เข้าใจว่าภาษาไทยมีทั้ง ภาษาไทยกลาง หรือภาษาไทยมาตรฐาน และ
ภาษาถิ่นได้มากยิ่งขึ้น
6. สามารถเลือกใช้คำคล้องจองแต่บทคล้องจองง่ายๆ ได้มากยิ่งขึ้น
7. สามารถนำปริศนาคำทายและบทคล้องเล่นในท้องถิ่นมาใช้ในการเรียน
และเล่นได้มากยิ่งขึ้น

สาระการเรียนรู้

การสะกดคำ ประสมคำตามหลักเกณฑ์ภาษา ความหมายและหน้าที่ของคำ กลุ่มคำ
ประโยค การเรียงลำดับคำและประโยคการใช้ภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันภาษาไทยกลาง
หรือภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาถิ่น การใช้คำคล้องจอง การแต่งบทคล้องจอง ปริศนาคำทาย บทคล้อง
เล่นในท้องถิ่น การใช้ทักษะทางภาษา การแสวงหาความรู้ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้เทคโนโลยี
การสื่อสาร ภาษาพูด การเขียน ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน การใช้ภาษาเหมาะกับ
บุคคลและสถานการณ์ การพัฒนาการอ่าน การเขียน ภาษาในกลุ่มสาระอื่นๆ คุณค่าของตัวเลขไทย
การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนให้เหมาะสม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

จำนวนเวลา 50 ชั่วโมง

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. สามารถอ่านนิทาน เรื่องสั้น สารคดี บทความ บทร้อยกรองและบทละคร ให้ได้ความรู้ และความรู้บันเทิงได้มากยิ่งขึ้น

2. นำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มากยิ่งขึ้น

สาระการเรียนรู้

การอ่านนิทาน เรื่องสั้น สารคดี บทความ บทร้อยกรองและบทละคร การนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน

1.2 ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนเชิงสร้างสรรค์ปัจจุบันมีความสำคัญต่อการพัฒนาการด้านการคิดและการถ่ายทอดในรูปแบบต่างๆ โดยมากภาษาเป็นสื่อในการถ่ายทอด การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์จึงเป็นการพัฒนาทั้งการคิดและการเขียนไปพร้อมๆ กัน บุคคลที่สามารถเขียนสร้างสรรค์ได้จะต้องมีความคิดสร้างสรรค์ดังที่นักวิจัยและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

พิสมัย สิงห์แก้ว (2517:10) ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า หมายถึงความสามารถในการถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์ อารมณ์ ความรู้สึกและเจตนาของผู้เขียน เป็นภาษาที่แปลกใหม่ สนใจ

เรือ สตะเวทิน (2522:3) ได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ว่าเป็นการเขียนที่ส่งเสริมความเจริญงอกงามทางสติปัญญาของนักเรียน ซึ่งถือว่าการเปิดเผยความคิดของตนเองนักเรียนเป็นรายบุคคล

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์ (2523:134) ได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า คือ การเขียนเรียบเรียงความรู้ ความคิด ประสบการณ์ต่างๆ ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นข้อความสั้นๆ ทำนอง คำขวัญ ร้อยแก้วสั้นๆ ข้อเขียนต่างๆ เหล่านี้จะมีเอกภาพ มีความเป็นตัวของตัวเอง ทั้งในด้านความคิดและการใช้ภาษาเรียบเรียง

ประกาศรี สืออำไพ (2531:1) ได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า หมายถึง การเขียนที่ผู้เขียนสร้างคำและข้อความจากจินตนาการของตนเองโดยมิได้ลอกเลียนแบบอย่างของผู้อื่น มีอิสระที่จะเลือกรูปแบบการเขียนโดยไม่อยู่ในกรอบของลักษณะของคำประพันธ์

อจลรา ชิวพันธ์ (2532:2) กล่าวถึงการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า หมายถึงการเขียนซึ่งมีลักษณะของการคิดริเริ่ม โดยที่ผู้เขียนจะต้องใช้จินตนาการและประสบการณ์ของตนเองมาเชื่อมโยงความคิดในการเขียน

บันลือ พฤษะวัน (2527:7) ได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า หมายถึง ผลงานการเขียนอย่างอิสระโดยใช้ความคิดของตัวเอง ซึ่งอาศัยพื้นฐานประสบการณ์จากการเรียนรู้หลายลักษณะ เช่น จากการอ่าน การท่องเที่ยว การฟังเรื่องราวและอื่นๆ

กรรณิการ์ พวงเกษม (2533:33) ก็ได้ให้ความหมายว่า การเขียนอย่างสร้างสรรค์มีความหมายตรงข้ามกับการเขียนที่มุ่งประโยชน์ หรือวิชาการต่างๆ ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ผู้เขียนจะต้องสามารถใช้จินตนาการ หรือความคิดคำอิงของตนเขียนออกมาด้วยถ้อยคำที่สละสลวยประทับใจผู้อ่าน ผู้ฟัง และให้ความรู้สึกในทางเพลิดเพลินใจและยกระดับสติปัญญาไปในตัว การเขียนอย่างสร้างสรรค์สำหรับเด็กต้องเป็นงานที่เกิดขึ้นจากความคิดของเด็กเอง ต้องไม่เลียนแบบความคิดหรือลีลาการเขียนของผู้อื่นมา ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงก็ควรเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เด็กกระทำเองเพราะเห็นว่าสมควร

จากแนวคิดข้างต้นที่กล่าวมาทำให้สามารถสรุปได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้นคือ การเขียนแบบใดก็ได้ที่เกิดจากความคิดและจินตนาการของผู้เขียนเอง โดยที่มิได้ไปลอกเลียนแบบผู้อื่น มีการใช้ภาษาที่ไพเราะ สละสลวย เหมาะสมกับรูปแบบและเรื่องราว ทำให้งานเขียนนั้นน่าสนใจ ดังนั้นการเขียนเชิงสร้างสรรค์นี้จะเป็นการเขียนในลักษณะที่เป็นการถ่ายทอดจินตนาการที่สั่งเร่ลออกมาเป็นภาษาเขียน หากครูสามารถจัดกิจกรรมในลักษณะที่ช่วยกระตุ้นให้เด็กเกิดจินตนาการและเกิดความสนุกสนานในการใช้จินตนาการทางการเขียนแล้วขอบเขตการใช้คำของเด็กจะกว้างขึ้น

1.3 ความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้นถ้าต้องการให้เด็กเขียนได้ดีจะต้องมีจุดมุ่งหมายไว้ให้ชัดเจน เพื่อให้เด็กบรรลุถึงวัตถุประสงค์ของการเขียน ดังนั้นจึงมีผู้ให้ความมุ่งหมายไว้หลายท่าน เช่น วรรณพร ภิรมย์รัตน์ (2524:20-22) สรุปถึงความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า

1. เพื่อให้เด็กมีโอกาสฝึกทักษะการใช้ภาษาเขียนเพื่อสื่อความคิดที่มีต่อสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็กอย่างเสรี
2. เพื่อปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษา และกระตุ้นให้มีความสนใจงานด้านวรรณศิลป์
3. เพื่อส่งเสริมให้เด็กที่มีพื้นฐานทางภาษาดีอยู่แล้ว และมีความสนใจฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มีโอกาสฝึกได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

กรณีการ์ พวงเกษม (2533:33) ได้ให้ความมุ่งหมายในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ 6 ประการ คือ

1. เพื่อให้รู้สึกระบายความรู้ ใจนึก คิดของตนเองออกมาในทางสร้างสรรค์ และเข้าใจแนวคิดของผู้อื่น
2. เพื่อให้เข้าใจ เห็นคุณค่าและชื่นชมศิลปะ วรรณคดี ดนตรี ตลอดจนกิจกรรมทางวัฒนธรรมสามารถเข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆ ได้
3. เพื่อให้มีความสามารถในการปรับตัวทางอารมณ์และทางสังคม
4. ครูจะต้องช่วยส่งเสริมการสังเกต การสร้างเรื่องและการเขียนที่ชัดเจนเป็นรายบุคคลด้วยการเอาความเห็น และชมเชยส่วนที่ดี
5. เด็กจะได้รับประสบการณ์ต่างๆ จากสิ่งที่ครูให้บนกระดานดำ
6. ประสบการณ์ที่ได้จากการอภิปรายร่วมกัน จะช่วยพัฒนาทักษะในการเขียนได้มากกว่าการให้เขียนแต่เพียงอย่างเดียว

สรุปจะเห็นได้ว่า ความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้นเพื่อมุ่งให้นักเรียนถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ ประสบการณ์ต่างๆ ของตนเองให้ผู้อื่นได้ทราบอย่างเป็นเรื่องราวที่สละสลวยในรูปแบบของลายลักษณ์อักษร

1.4 องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นทักษะการเขียนส่วนหนึ่งของการใช้ภาษาที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นการแสดงออกทางความคิด โดยอาศัยทั้งความรู้และความสามารถของผู้เขียนด้วย ซึ่งได้มีผู้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียนไว้ ดังเช่น

กรณีการ์ พวงเกษม (2533:33) ได้สรุปองค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. มีจินตนาการหรือความคิดคำนึง คือ ผู้เขียนจะต้องสร้างจินตนาการโดยการคัดเลือกความคิดต่างๆ เหล่านั้นให้เกิดเป็นภาพในใจของผู้อ่านให้ได้ จะช่วยให้ผู้อ่านได้รสและมีความรู้สึกคล้อยตามเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับผู้เขียน

2. สำนวนภาษาดี คือ ผู้เขียนต้องเลือกเฟ้นพจน์แลงว้อยคำและรูปประโยคให้สละสลวยน่าฟังน่าอ่าน มีท่วงทำนองในการเขียนดี ไม่มีลักษณะกระตือรือร้นเสียดสีผู้ใดผู้หนึ่ง

3. ให้คุณค่าทางจิตใจและสติปัญญา คือ นอกจากจะให้ความเพลิดเพลินแล้วควรจะให้ผู้อ่านเกิดคุณธรรมขึ้นในตนเอง มีความรู้สึกนึกคิดเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ก่อให้เกิดความเรื่องปัญญาและเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม

สรุปได้ว่า ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผู้เขียนจะต้องสามารถใช้จินตนาการในการเสนอออกมาเป็นถ้อยคำที่สละสลวย ประทับใจผู้อ่าน ให้ความรู้สึกเพลิดเพลิน มีคุณค่าจิตใจ และสติปัญญา

1.5 ปัจจัยสำหรับการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์

การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ จะได้ผลดีจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายๆ อย่าง ดังที่มีผู้เขียนไว้ เช่น กรณีการ์ พวงเกษม (2533:33) สุจิตต์ เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์ (2523:134-135) และประทีน มหาจันทร์ (อ้างใน ประชุมพร ธนุทอง, 2527:17-18) สรุปได้ว่า ปัจจัยสำหรับการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์จะต้องประกอบด้วยส่วนประกอบต่างๆ ดังนี้

1. บรรยากาศและสภาพการณ์ ครูควรสร้างบรรยากาศให้เป็นกันเองและเหมาะสมกับเด็ก ส่งเสริมให้เด็กกล้าทำ กล้าคิด กล้าแสดงออก เป็นตัวของตัวเอง ไม่ทำให้เด็กเกรงกลัวหรือเกิดความคับข้องใจและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนและครู

2. ประสบการณ์ พยายามสร้างประสบการณ์ให้เด็กได้รู้และเข้าใจในสิ่งต่างๆ ได้โดยตรง และมีสื่ออุปกรณ์การสอนให้พร้อมเพียงหรือการศึกษาจากสถานการณ์หรือของจริง

3. ความเอาใจใส่ของครู นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะช่วยให้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของเด็กประสบผลสำเร็จ ครูจะต้องปลูกฝังนิสัยความเป็นคนช่างสังเกตสิ่งต่างๆ ที่แวดล้อมและที่ผ่านเข้ามาในชีวิตให้มาก เพื่อเด็กจะได้นำประสบการณ์เหล่านั้นมาคิดสร้างสรรค์ให้เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ แล้วเปิดโอกาสให้เด็กได้เขียนแสดงความรู้สึกต่อสิ่งต่างๆ เหล่านั้น เด็กจะได้แสดงออกตามความรู้สึกที่เป็นของเขาอย่างแท้จริง

สรุปจะเห็นได้ว่าปัจจัยที่สำคัญต่อการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้น สิ่งแวดล้อมสำคัญที่สุด เพราะมีอิทธิพลต่อความคิดของเด็กเป็นการกระตุ้นให้เด็กสามารถนำจินตนาการในการเสนอความคิดออกมาอย่างเชื่อมั่นและสนุกสนาน เพลิดเพลินต่อการเขียน

1.6 แนวทางในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์

ได้มีผู้ให้แนวทางในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้หลายท่านและหลากหลายแนวทางด้วยกัน ซึ่งความคิดสร้างสรรค์เป็นคุณสมบัติที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนทุกคนและสามารถส่งเสริมให้พัฒนาได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ในทางตรงคือ การสอนโดยใช้สื่อหรือเทคนิคต่างๆ เพื่อฝึกฝนอบรม กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ และทางอ้อมคือ การสร้างบรรยากาศและการจัดสภาพแวดล้อมส่งเสริมความคิดเป็นอิสระในกระบวนการเรียนรู้ ซึ่ง เฮย์เดน (Hayden,1971 อ้างใน อัจฉราชีวะพันธ์,2532:3-6) ได้สรุปถึงแนวทางในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

1. ครูมีบุคลิกที่สร้างสรรค์ในการจัดการเรียนการสอนนั้น ครูเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้ครูควรจะเป็นผู้ที่มีบุคลิกของการเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อจูงใจและแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก ลักษณะของครูที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นั้น จะต้องปฏิบัติดังนี้

- 1.1 จัดหากิจกรรมเร้าใจใหม่ๆ
- 1.2 เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกด้านต่างๆ
- 1.3 รับฟังความคิดเห็นของทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน
- 1.4 ใช้คำถามทำให้เกิดคำตอบหลายอย่าง
- 1.5 กระตุ้นให้เกิดคำตอบหลายๆ อย่าง
- 1.6 ชมเชยและให้กำลังใจ
- 1.7 มีประชาธิปไตยในการสอน
2. จัดบรรยากาศให้จูงใจ ให้เด็กรักการเขียน
3. เริ่มจากสิ่งที่ใกล้ตัวเด็ก เพราะจะช่วยเร้าใจให้เด็กอยากเขียน

4. ช่วยให้มีความคิดที่แตกฉาน โดยจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรอง สามารถแสดงออกได้อย่างอิสระ ด้วยความคิดริเริ่มของตนเองสามารถเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาได้หลายทาง

5. จัดกิจกรรมที่ทำให้เด็กรู้สึกสนุกสนานในการเขียน

6. ฝึกผู้เรียนให้เกิดทักษะในการเขียน

กรณีการ พวงเกษม (2533:34) ได้ให้แนวทางในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ไว้ว่า

1. ต้องเร้าให้นักเรียนเกิดความต้องการที่จะเขียน การเร้านี้อาจใช้อุปกรณ์หรือเรื่องราวต่างๆ

2. ให้ร่างอย่างหยาบๆ ให้เสร็จครึ่งหนึ่งก่อนเขียน

3. ให้นักเรียนแก้ไขข้อบกพร่องแล้วเขียนเพิ่มเติมใหม่ ซึ่งเป็นการวัดผลด้วยตนเอง

4. ให้นักเรียนทั้งชั้นช่วยกันระดมความคิดการเขียนนั้น

5. ครูเป็นผู้ประเมินผล และให้นักเรียนแก้ไขเสียใหม่

6. อ่านนิทาน โคลง ให้เด็กฟังมากๆ เพื่อความสนุกสนาน หากเด็กได้มีส่วนร่วมบ้าง เช่น ช่วยกันตอบปัญหา ช่วยกันเล่าบ้างจะทำให้สนุกสนานยิ่งขึ้น

7. ส่งเสริมให้เด็กเขียนให้มากๆ ให้ลองเขียนสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ อยู่เสมอ

8. ช่วยให้อ้าใจโดยยกย่องชมเชยผลงานเมื่อเห็นสมควร แต่ไม่แสดงให้มากเกินไปจนทำให้เด็กไม่พยายามทำให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

9. ไม่บังคับให้เด็กเขียน ถ้าหากไม่นึกอยากเขียน อาจให้เล่าเรื่องประกอบภาพก็ได้

บันลือ พฤกษ์วัน (2527:7-8) ได้กล่าวถึงแนวทางในการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. ครูต้องสร้างบรรยากาศโดยเป็นผู้ที่มีเมตตา มีความสัมพันธ์กับเด็กอย่างใกล้ชิด เข้าใจและให้ความเห็นอกเห็นใจเด็กของตนโดยให้อ้าใจ ยกย่องชมเชยให้มากและงดเว้นการตำหนิ

2. ให้อิสระในการทำงานแก่เด็กที่จะทำ จะคิดและรู้จักใช้การยืดหยุ่นทั้งการใช้เวลา และระเบียบ หรือรูปแบบที่มักเคยกำหนดงานให้น้อยลง ควรให้อิสระแก่ผู้เรียน

3. ส่งเสริมให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากการศึกษาสภาพแวดล้อม และให้เด็กมีวัสดุการอ่านมีหนังสือเด็กหลายประเภทให้เลือกอ่านอย่างอิสระเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ของเด็ก

4. จากการส่งเสริมการอ่าน การประดิษฐ์เศษวัสดุและประสบการณ์ทั้งหลาย ควรให้โอกาสมีการแลกเปลี่ยนโดยการเล่า รายงานและสรุปผลโดยนักเรียนเองเสมอ

5. กระตุ้น ชี้นำให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น สร้างความแปลกใหม่ ใ้เครื่องเล่นและหนังสือสำหรับเด็กโดยการชี้นำและส่งเสริมให้มีกิจกรรมต่างๆ ที่สนุกสนาน เพลิดเพลิน อยู่เสมอ โดยครูเองต้องเป็นคนที่ให้ความสนใจในการแสดงออกของเจ้าและส่งเสริมการแสดงออกอย่างกว้างขวาง

นอกจากนี้ อารี พันธุ์มณี (2540:130) ได้กล่าวว่า บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์จะสามารถสร้างสรรค์ตนเองและสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในลักษณะที่เหมาะสม พึงพอใจ ชีวิตที่เป็นสุข และได้เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ทางภาษา เพื่อส่งเสริมการแสดงออกทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 คือ กิจกรรมเขียนเรื่องจากรูปภาพ

กิจกรรมที่ 2 คือ กิจกรรมเขียนเรื่องต่อจากข้อความที่ให้มาและตั้งชื่อเรื่องที่เขียน

กิจกรรมที่ 3 คือ กิจกรรมเขียนประโยคอธิบายรูปภาพ

กิจกรรมที่ 4 คือ การเขียนแสดงความคิดเห็น อภิปรายข่าวที่ได้อ่าน

กิจกรรมที่ 5 คือ การเขียนนิทานโดยใช้คำที่กำหนด

กิจกรรมที่ 6 คือ การเขียนคำใหม่มีลักษณะร่วมเหมือนคำที่ให้มาและเป็นคำที่มีความหมาย

มีความหมาย

กิจกรรมที่ 7 คือ การเขียนคำกำหนดให้มาแต่งประโยคที่มีความหมายให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

กิจกรรมที่ 8 คือ การเขียนคำให้คล้องจองกับคำที่ให้มา

กิจกรรมที่ 9 คือ การเขียนคำใหม่ให้ขึ้นต้นด้วยพยางค์ท้ายของคำที่กำหนด และเป็นคำที่มีความหมาย

กิจกรรมที่ 10 คือ การเขียนแสดงความรู้สึกจากภาพที่ได้เห็น

กิจกรรมที่ 11 คือ กิจกรรมภาษาในลักษณะต่างๆ

สรุปได้ว่าแนวทางในการสอนเขียนสร้างสรรค์นั้น เป็นการวางแนวทางให้เด็กเกิดความรู้สึกอยากเขียนและสามารถเขียนออกมาได้อย่างอิสระ โดยมีครูเป็นผู้จัดสิ่งแวดล้อมต่างๆ ให้เหมาะสมกับเด็ก

1.7 รูปแบบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา

การเขียนเชิงสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา ได้มีผู้เขียนไว้หลายรูปแบบ ดังที่
กรณีการ์ พวงเกษม (2533:39) สุจิต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรรย์ (2523:135–137) และ
นิตยา ฤทธิโยธี (2518:63–67) ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การเขียนเป็นเรื่องราว

1.1 การจัดหมู่เขียนเรื่องบนกระดาน

1.2 กำหนดคำ ข้อความ ประโยค ภาพ ชื่อเรื่อง บทบาท สิ่งของ แล้ว

นำไปเขียนเป็นเรื่องราว

2. การเขียนแสดงความรู้สึกนึกคิดตามความต้องการและการจินตนาการ
เช่น การกำหนดคำ ข้อความ ประโยค ภาพ ชื่อเรื่อง สิ่งของ มาให้แล้ว ให้เขียนแสดงความรู้สึกนึกคิด
ความต้องการและจินตนาการเกี่ยวกับสิ่งที่กำหนดให้

3. การเขียนเล่าประสบการณ์ ก่อ การให้ นักเรียนเขียนเล่าประสบการณ์ของ
ตนเอง

4. การเขียนคำโฆษณา การวิจัยและคำอวยพร มีการให้เขียนคำโฆษณา
คำขวัญและคำอวยพรจากสิ่งที่กำหนดให้และเขียนตามความพอใจ

5. การเขียนกลอน กล่าวคือ ให้เขียนกลอน บรรยายภาพหรือเขียนนิทานคำ
กลอนสั้นๆ

6. การเขียนเพื่อการแสดง ดังเช่น ให้เขียนบทบาทสมมติเพื่อการแสดงละคร

7. การเขียนเพื่อการติดต่อสื่อสาร เช่น การเขียนเพื่อประโยชน์ในการ
ติดต่อสื่อสาร

สรุปจะเห็นได้ว่า รูปแบบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษานั้น เป็น
การเขียนง่ายๆ สั้นๆ โดยเริ่มต้นจากการเขียนสิ่งที่อยู่ใกล้ๆ ตัว และสามารถนำไปใช้ใน
ชีวิตประจำวันได้

1.8 ลำดับขั้นในการฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์

การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นสิ่งละเอียดอ่อน ถ้าจะให้ผลดีควรจะมีการสอน
ตามลำดับขั้นในการฝึก ซึ่งมีผู้เขียนไว้หลายท่าน ในที่นี้จะขอนำมากล่าวไว้ดังนี้คือ จิมล์ม โกวิททางกูร
(2530:35) ได้เสนอแนะลำดับขั้นการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. ขั้นจูงใจ เป็นขั้นให้ความรู้ในเรื่องที่นักเรียนสนใจ ขั้นนี้ครูต้องพยายาม
สร้างความรู้สึกให้นักเรียนอยากเขียน

2. ขั้นแลกเปลี่ยนความคิดในเรื่องที่สนใจ เป็นขั้นที่ครูจะต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เพื่อจะได้แนวคิดหลากหลาย
3. ขั้นเขียน เป็นขั้นที่นักเรียนแสดงการเขียนเรื่องที่ตนเองสนใจอย่างอิสระ
4. ขั้นแลกเปลี่ยนความคิดจากเรื่องที่เขียน เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละคนได้แลกเปลี่ยนเรื่องกันอ่าน เพื่อให้นักเรียนเกิดแนวคิดเพิ่มเติม
5. ขั้นติดตามผล เป็นขั้นที่ติดตามกิจกรรมบางอย่างให้เหมาะสม เช่น การเขียนเรื่องที่ต่อเนื่องกันและการแก้ไขข้อบกพร่องบ้าง

สรุปจะเห็นได้ว่า ลำดับขั้นตอนในการฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์นี้ จะต้องมียุทธศาสตร์การสอนที่เป็นระบบจากขั้นตอนง่ายๆ ไปสู่ขั้นตอนที่ยากๆ เป็นลำดับขั้น ฝึกให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดของตนเองออกมาอย่างเป็นอิสระ

1.9 ความสำคัญและความหมายของการจัดการเรียนการสอน

จุฑามาศ สุวรรณโคราช และสุกัญญา ศรีสืบสาย (2532:14) ได้กล่าวถึงความหมายของกิจกรรมไว้ว่า กิจกรรม คือ สภาพการเรียนรู้ที่เด็กได้ใช้ทั้งร่างกายและสมองเพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่วางไว้

สนิท สัตโยภาส (2526:34) ให้ความหมายของกิจกรรมดังนี้ กิจกรรมคือสิ่งที่จัดทำขึ้นในการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนมีความหมายขึ้น นักเรียนจะได้ความรู้และความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ไม่เบื่อหน่าย

ลักษณะของกิจกรรมที่กล่าวมาพอจะกล่าวได้ว่า กิจกรรมคือสภาพการเรียนรู้ที่จัดขึ้นโดยให้เด็กได้มีส่วนร่วมปฏิบัติด้วยตนเองอย่างเต็มใจและสนุกสนาน เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่เรื่อกปรารถนา

ลักษณะของกิจกรรมนั้นนอกจากจะเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างประสบการณ์ทางภาษาไว้แก่เด็กนักเรียนแล้ว ยังมีส่วนในการเร้าให้เด็กได้ใช้ทั้งร่างกายและสมองในการเข้าร่วมกิจกรรม जोใช้ทั้งความรู้ ความสามารถและทักษะอย่างบูรณาการ มีทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน คิดและแสดงออกอย่างสนุกสนาน ซึ่งจะทำให้เด็กนักเรียนได้มีพัฒนาการทั้งทางด้านสมอง ร่างกาย อารมณ์และทางสังคมอีกด้วย

1.10 ประโยชน์ของการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์

การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นเรื่องละเอียดอ่อนและมีความสำคัญ ได้มีผู้กล่าวถึงประโยชน์ของการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้หลากหลาย ดังเช่น

ประชุมพร สุวรรณตรา (2523:19–20) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้หลายประการดังนี้

1. เป็นการฝึกทักษะและพัฒนาการใช้ในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อสิ่งแวดล้อมของเด็ก
2. เป็นการช่วยให้เด็กรู้จักศัพท์มากขึ้นก่อให้เกิดความสนุกสนาน มีชีวิตชีวาแก่ผู้อ่านและก่อความสนุกสนานเพลิดเพลินในการเขียน
3. ทำให้เด็กรักการเขียน
4. เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
5. เด็กๆ จะแสดงความรู้สึกนึกคิด แฉงปัญหาที่พบออกมาในการเขียน ทำให้ครูรู้จักและเข้าใจเด็กแต่ละคนมากขึ้น
6. การเขียนแบบสร้างสรรค์ จะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เขียนให้มีความนับถือยอมรับตนเอง ภูมิใจในตนเองและรู้จักยอมรับผู้อื่น
7. การสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ ช่วยให้เด็กมีความรู้ เกิดความซาบซึ้งในวรรณคดีที่มีคุณค่าต่างๆ ซึ่งจะประกอบเป็นประสบการณ์ที่เด็กจะนำไปใช้ในโอกาสต่อไป
8. การเขียนแบบสร้างสรรค์ จะเป็นการฝึกให้เด็กใช้ความสังเกตธรรมชาติ อารมณ์ สิ่งแวดล้อม ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งต่างๆ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาและความรู้สึกอันดีงาม ความเห็นอกเห็นใจ มีความรัก เพื่อนมนุษย์ สัตว์และธรรมชาติ
9. การเขียนแบบสร้างสรรค์ จะเป็นงานที่สนุกสนาน ทำง่าย เพราะมีการวางแผนการหาวิธีในการสอน ซึ่งเป็นการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้สอน เป็นงานที่สร้างความสุขและก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในการสอน เป็นงานที่สร้างความเชื่อมั่นและคุณค่าให้กับผู้สอนเช่นเดียวกับที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

พิสมัย สิงห์แก้ว (2517:3–4) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อนักเรียน คือ
 - 1.1 ทำให้จิตใจกล้าแข็ง คิดอย่างรวดเร็ว
 - 1.2 ทำให้เด็กได้แสดงความรู้สึกสะท้อนอารมณ์ และมีสุนทรียภาพ
 - 1.3 เปิดโอกาสให้เด็กได้ทดลองความสามารถทางการเขียน

1.4 เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิด ความเข้าใจและแสดงปฏิกิริยาต่อสิ่งเร้าที่ได้พบเห็นออกมา

2. ประโยชน์ต่อครู คือ

2.1 เป็นวิธีการที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจ ความแตกต่างของเด็กแต่ละคน

2.2 เป็นวิธีการที่จะช่วยให้เกิดความคุ้นเคยและเข้าใจเด็กเป็นรายบุคคล

2.3 เป็นวิธีการที่จะช่วยให้เข้าใจประสบการณ์ของเด็ก

จะเห็นได้ว่า การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านการใช้ชีวิตประจำวันหรือการอยู่ร่วมกันในสังคมของนักเรียน

1.11 การประเมินผลงานเขียนเชิงสร้างสรรค์

การประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้นครูควรมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนเที่ยงตรงและครอบคลุมทุกด้านเพื่อให้ได้งานเขียนที่มีคุณค่า เพราะการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดเฉพาะบุคคล เป็นการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการที่แตกต่างกันออกไปและเป็นทักษะที่ซับซ้อนยุ่งยาก การให้คะแนนงานเขียนจึงเป็นสิ่งสำคัญเพราะการให้คะแนนมีผลต่อความเที่ยงตรงของการตรวจงาน ซึ่งกรมวิชาการ (2532:86-87) ได้ให้หลักการในการประเมินผลการเขียนว่า การตัดสินงานนั้นเป็นงานสร้างสรรค์ ควรยึดหลัก 4 ประการ

1. ให้ความแปลกใหม่ หมายถึงความคิดที่ไม่ซ้ำแบบใคร เป็นความคิดของผู้เรียนคิดขึ้นเอง หรือคิดแปลงร่างแบบกายด้วยภูมิปัญญาของตนเอง

2. การใช้ภาษาคมคายกระทัดรัด ทั้งนี้เป็นการใช้ภาษาที่ไม่ผิดแปลกไปจากระเบียบของภาษา ซึ่งเป็นที่ยอมรับกัน

3. สามารถรู้ความรู้สึกของผู้รับสารอาจจะเป็นความขบขัน ความเศร้า ความพิศวง ความพิศวง ความสวยงาม ความซาบซึ้ง ความอาลัย ทางใดทางหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกัน

4. เป็นประโยชน์ไม่ทางตรงก็ทางอ้อม เช่น ให้ข้อคิดที่เป็นคติในการดำรงชีวิตชี้ให้เห็นคุณและโทษ แนะนำให้รู้จักสังเกตพิจารณาสิ่งต่างๆ โดยแบบคายก่อให้เกิดจินตนาการในทางที่ดีหรือความเพลิดเพลินแก่จิตใจในลักษณะของนันทนาการ

โดยได้เสนอหลักเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนไว้ดังนี้ คือการให้คะแนนการเขียนที่มีแบบแผนหรือรูปแบบ ซึ่งได้แก่ การเขียนเรียงความ บทความ ย่อความ สุนทรพจน์ ฯลฯ ควรแบ่งให้คะแนนดังนี้

1. เนื้อเรื่อง คะแนน 25 %
2. การใช้ภาษา คะแนน 25 %
3. แนวคิด คะแนน 30 %
4. รูปแบบ คะแนน 10 %
5. ลายมือ การสะกดการันต์ การเว้นวรรคและย่อหน้า ความสะอาด คะแนน 10 %

ส่วนวรรณา เครื่องนิยม (2531:53) ได้สร้างหลักเกณฑ์การให้คะแนนในการประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 อ่านงานเขียนของนักเรียนแล้วแบ่งกลุ่มงานเขียนออกเป็น 5 กลุ่ม คือ ดีมาก ดี พอใช้ เกือบพอใช้ และต้องปรับปรุง

ขั้นที่ 2 ตรวจให้คะแนน โดยพิจารณาตามเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

การแสดงออก	5 ส่วน
เนื้อหาสาระ	2 ส่วน
การเสนอเรื่อง	1 ส่วน
การใช้ภาษา	1 ส่วน
กลไกการเขียน	1 ส่วน

ในแต่ละส่วนครอบคลุมรายละเอียดด้านต่างๆ ดังนี้

การแสดงออก หมายถึง การเสนอแนวความคิดใหม่ๆ ซึ่งเป็นของตนเอง แสดงความรู้สึกรักใคร่ จินตนาการเรื่องราวจากภาพที่กำหนดให้อย่างเสรี

เนื้อหาสาระ หมายถึง เนื้อหาแปลกใหม่ มีคุณค่า ให้ความรู้และประโยชน์ เหมาะสมกับภาพและชื่อเรื่อง ได้ใจความและมีความยาวพอสมควรกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การเสนอเรื่อง หมายถึง การจัดลำดับขั้นตอนเสนอเรื่องอย่างน่าสนใจและสอดคล้องกับชื่อเรื่อง

การใช้ภาษา หมายถึง การใช้ภาษาที่ชัดเจน ใช้ถ้อยคำสำนวนได้ถูกต้องตรงความหมาย ภาษาสละสลวย มีการใช้คำให้ผู้อ่านเห็นภาพเกิดความรู้สึกและใช้สัญลักษณ์เปรียบเทียบได้เหมาะสม

กลไกการเขียน หมายถึง ส่วนประกอบอื่นๆ เช่นย่อหน้า เว้นวรรค สะกด การเว้นวรรคและความสะอาด

การคิดคะแนน นำคะแนนในแต่ละเกณฑ์คูณด้วยน้ำหนักความสำคัญแล้วนำมาบวกกันเป็นคะแนนของผู้ตรวจแต่ละคน แล้วนำคะแนนของผู้ตรวจทุกคนมาเฉลี่ยเป็นคะแนนของนักเรียน

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์

สำหรับเกณฑ์การตรวจให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งจะนำไปใช้ตัดสินในการให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้มาจากเกณฑ์ของทอแรนซ์ (Torrance อ้างใน กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2532:51) คือ

1. ความคิดคล่อง ให้พิจารณาจากคำตอบที่เป็นไปได้ตามเงื่อนไขของคำถาม โดยให้คะแนนคำตอบละ 1 คะแนน ตามปริมาณคำตอบที่ไม่ซ้ำ
2. ความคิดยืดหยุ่น ให้พิจารณาจากคำตอบที่ไม่อยู่ในทิศทางเดียวกันหรือคำตอบที่อยู่ในประเภทที่แตกต่างกัน โดยให้คะแนนคำตอบเป็นกลุ่มหรือประเภทละ 1 คะแนน
3. ความคิดริเริ่ม ให้พิจารณาจากสัดส่วนของความถี่ของคำตอบของนักเรียนทั้งหมดตามวิธีการของโครเพลย์ (Cropley) คำตอบใดที่กลุ่มตัวอย่างตอบซ้ำกันมาก ก็ให้คะแนนน้อยหรือไม่ได้เลย ถ้าคำตอบยังซ้ำกับคนอื่นน้อยหรือไม่ซ้ำกับคนอื่นเลย ก็จะได้คะแนนมากขึ้น เกณฑ์การให้คะแนนย่อหลัง ดังนี้

คำตอบซ้ำ	12 %	ขึ้นไปให้ 0 คะแนน
คำตอบซ้ำ	6-11 %	ขึ้นไปให้ 1 คะแนน
คำตอบซ้ำ	3-5 %	ขึ้นไปให้ 2 คะแนน
คำตอบซ้ำ	2 %	ขึ้นไปให้ 3 คะแนน
คำตอบซ้ำ	1 %	ขึ้นไปให้ 4 คะแนน

4. ความคิดสร้างสรรค์ หาได้จากผลบวกของคะแนนความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่มในแต่ละกิจกรรมนำมาบวกกัน เป็นผลบวกของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนในการวิจัยครั้งนี้ จะนำมาตรวจให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์สำหรับแบบทดสอบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในหน่วยการสร้างคำและการสร้างประโยค

5. ความละเอียดลออ ให้พิจารณาจากความสามารถในการนำคำมาเขียนเป็นเรื่องราวแปลกใหม่ น่าสนใจและมีความยาวพอที่จะให้เรื่องได้ใจความสมบูรณ์ (นิจ จันทรมล, 2535:267) ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนในการวิจัยครั้งนี้จะตรวจให้คะแนนสำหรับแบบทดสอบ

ความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในหน่วยการเขียนข้อความ การเขียนเรื่องราวและการเขียน
ความเรียงบรรยายภาพ

สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ซึ่ง
จะให้ในแบบทดสอบความสามารถเขียนสร้างสรรค์ หน่วยการเขียนข้อความ การเขียนเรื่องราวและ
การเขียนความเรียงบรรยายภาพ โดยให้ผู้ตรวจ 5 คน อ่านการเขียน ข้อความ การเขียนเรื่องราวและ
การเขียนความเรียงบรรยายภาพ พร้อมทั้งให้คะแนนตามอัตราส่วน ดังนี้

คะแนนความคิดริเริ่ม (การแสดงออก) 5 ส่วน

คะแนนความละเอียดลออ แบ่งออกเป็นส่วนตัวย่อย ดังนี้

1. การเขียนเชื่อมโยงความคิด	1 ส่วน
2. การใช้ภาษา	1 ส่วน
3. กลไกทางภาษา	1 ส่วน
4. เนื้อหาสาระ	2 ส่วน

รายละเอียดของการให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์
ความคิดริเริ่ม (การแสดงออก) หมายถึง การเสนอแนวคิดเห็นใหม่ๆ หรือ
ความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นแนวของตนเอง แสดงความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจอย่างเสรี

การเชื่อมโยงความคิด หมายถึง การจัดระเบียบความคิดให้เชื่อมโยงต่อเนื่องกัน
อย่างได้ใจความและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

การใช้ภาษา หมายถึง การใช้สำนวนภาษาที่ให้ความชัดเจนแจ่มแจ้งถูกต้องตาม
กาลเทศะ เหตุการณ์ในเนื้อเรื่องได้ใจความตรงกับความหมายที่ต้องการจะพูด สำนวนโวหารสุภาพ
กลไกทางภาษา หมายถึง ส่วนประกอบอื่นๆ เช่น ความยาวของเนื้อหาตามเกณฑ์
ที่กำหนด การเขียนสะกดคำ การเว้นวรรคตอน ลายมือ ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย
ในการเขียน

เนื้อหาสาระ หมายถึง การเสนอข้อเท็จจริง ความรู้ทั่วไปที่เป็นไปตามเนื้อความ
จริงและมีเหตุผลสมกับภาพ ได้ใจความมีความยาวของเนื้อเรื่อง พอสมควรกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้มี
รายละเอียดพอสมควรแก่ความเข้าใจ

ตารางที่ 2.1 การกำหนดเกณฑ์เพื่อเป็นแบบในการให้คะแนน

ความคิดริเริ่ม (5)		การเชื่อมโยงความคิด (1) การใช้ภาษา (1) กลไกทางภาษา (1)		เนื้อหาสาระ (2)	
ดีมาก	มีค่าเท่ากับ 5	ดีมาก	มีค่าเท่ากับ 1	ดีมาก	มีค่าเท่ากับ 2
ดี	มีค่าเท่ากับ 4	ดี	มีค่าเท่ากับ 0.8	ดี	มีค่าเท่ากับ 1.6
พอใช้	มีค่าเท่ากับ 3	พอใช้	มีค่าเท่ากับ 0.6	พอใช้	มีค่าเท่ากับ 1.2
เกือบใช้ได้	มีค่าเท่ากับ 2	เกือบใช้ได้	มีค่าเท่ากับ 0.4	เกือบใช้ได้	มีค่าเท่ากับ 0.8
ต้องแก้ไข	มีค่าเท่ากับ 1	ต้องแก้ไข	มีค่าเท่ากับ 0.2	ต้องแก้ไข	มีค่าเท่ากับ 0.4

และจากการที่ศึกษางานวิจัยของสมเอนก อเนาว์กุล พูลพิพัฒน์ (2523:26) พิศมัย สิงห์แก้ว (2520:26) และ พิศวาท ลัดดากุล (2524:47) สรุปได้ดังนี้

1. ควรจะใช้เกณฑ์ที่มาจากข้อตกลงร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน
2. ควรจะดูที่ความสามารถเฉพาะตัว
3. เป็นผลงานที่เกิดจากความเต็มใจในการแสดงออกทางด้านความคิด

จินตนาการของผู้เขียน

4. ไม่ตัดสินผลงานโดยนำมาเปรียบเทียบกัน

จากเกณฑ์การประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ข้างต้น สรุปจะได้ว่าเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับงานเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้นมุ่งที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทักษะการเขียนในการแสดงออกทางด้านความคิด ความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนแต่ละคน จึงไม่ควรนำผลงานมาเปรียบเทียบกันและครูต้องมีเกณฑ์ในการประเมินไม่ตัดสินตามความรู้สึกรู้สึกหรือความคิดของครู โดยให้ความสำคัญของการแสดงออกทางความคิด เน้นการประเมินด้านความคิดของนักเรียนเป็นหลักทั้งด้านการเสนอแนวคิด เนื้อหาสาระและการใช้ภาษาที่มีความแปลกใหม่ ที่แสดงให้เห็นความสามารถในการสร้างสรรค์ภาษาและความคิด แต่ไม่ได้หมายความว่าองค์ประกอบอื่นในการเขียนไม่มีความสำคัญ ครูจะต้องนำมาพิจารณาร่วมด้วย เพื่อผู้เรียนจะได้เรียนรู้วิธีการเสนอความคิด และสามารถใช้ภาษาในการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะประเมินโดยให้ความสำคัญของการแสดงออกด้านความคิดริเริ่ม ความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่นและ

ความคิดละเอียดลออและให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทักษะการเขียนในการแสดงออกทางความคิด ความรู้และประสบการณ์

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

2.1 การสร้างชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ในการสร้างชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้น มีรายละเอียดจะดังศึกษาและได้เสนอไว้ดังเช่น

โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรภาษาไทย ปีพุทธจักรวษ 2521 กระทรวงศึกษาธิการ (2520:2-43) การกำหนดเนื้อหาของหลักสูตรภาษาไทย ซึ่งพอจะนำมาเขียนได้ดังนี้

1. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กำหนดเนื้อหาในเรื่องความพร้อมเพื่อการฟัง ความพร้อมเพื่อการพูด ความพร้อมเพื่อการอ่าน ความพร้อมเพื่อการเขียนในการปฏิบัติและหลักเกณฑ์ในการเขียน

2. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กำหนดเนื้อหาในเรื่องความพร้อมในการฟัง ความพร้อมในการพูด ความพร้อมในการอ่าน และความพร้อมในการเขียน

3. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กำหนดเนื้อหาในเรื่องความพร้อมในการฟัง ความพร้อมในการพูด ความพร้อมในการอ่าน และความพร้อมในการเขียน

4. จากเนื้อหาของทุกระดับชั้น จะกำหนดเนื้อหาของทักษะ 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ไว้ให้สอดคล้องกัน ทักษะแต่ละอย่างมีเนื้อหาที่เสริมสร้างประสบการณ์ทางภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันเป็นกิจกรรม

5. เนื้อหาทุกเนื้อหามีความคิดรวบยอด ให้ผู้สอนได้รับทราบว่าการต้องการให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอดในด้านใด

6. เนื้อหาทุกเนื้อหา สามารถประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนได้ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้

7. หลักเกณฑ์ทางภาษาหรือหลักไวยากรณ์ ได้แทรกในเนื้อหาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เรียนไม่รู้ตัว

8. การกำหนดประมวลคำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ นักเรียนแต่ละระดับให้มีความรู้ในการอ่าน การเขียนและเข้าใจความหมาย นำไปใช้ดังนี้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 450 คำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพิ่มจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อีก 800 คำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพิ่มจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อีก 1,200 คำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพิ่มจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อีก 1,550 คำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ถึง 6 ถือว่าควรใช้ในชีวิตประจำวันตามควรแก่วัย

ได้ทุกคำ

การใช้หลักสูตร

ในการสอนวิชาต่างๆ นั้น ครูผู้สอนจะต้องยึดหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเป็นหลัก ครูผู้สอนจะต้องศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจโดยละเอียดว่าหลักสูตรมุ่งกำหนดให้ผู้เรียนอย่างไร ให้สอนอย่างไรและสอนมากแค่ไหน เมื่อศึกษาหลักสูตรเข้าใจดีแล้ว จะต้องเตรียมเนื้อหาที่จะสอน เตรียมกิจกรรม เตรียมประเมินผลจากกิจกรรมที่ได้สอนไป เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่

หลักสูตรภาษาไทยในระดับประถม ครูผู้สอนจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตรที่เพิ่มสัมฤทธิ์ผลของทักษะ การเข้าใจภาษา คือ การฟัง และการอ่าน และทักษะการใช้ภาษา คือ การพูด การเขียน จนสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความคิด ความเข้าใจ หาเหตุผล แสวงความรู้ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน สำหรับเนื้อหาวิชาภาษาไทยในหลักสูตรได้กำหนดมุ่งเน้นฝึกทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน (กรมวิชาการ, 2532: 11-13)

แนวการสอนภาษาไทย

กรมวิชาการ ได้เขียนไว้ว่า การเรียนภาษาไทยตามหลักสูตรประถมศึกษา 2521 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2520: 2-3 และกระทรวงศึกษาธิการ, 2525: 11-13) เน้นสัมฤทธิ์ผลของทักษะ การเข้าใจภาษา คือ การฟัง การอ่าน และทักษะการใช้ภาษา คือ การพูด การเขียน จนสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความคิด ความเข้าใจ แสวงความรู้และนำไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้ ในการแก้ปัญหา วิเคราะห์เหตุการณ์และกล้าตัดสินใจ มีนิสัยรักการอ่าน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย ดังนั้นควรยึดเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. ฝึกทักษะทั้ง 4 ให้สัมพันธ์กับความคิดและการใช้ภาษา
2. ฝึกให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองให้มาก
3. ให้ผู้เขียนเรียนรู้ด้วยความเข้าใจ โดยใช้สื่อการเรียน ตัวอย่างชัดเจน
4. ให้ฝึกฝนอยู่เสมอ โดยจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ
5. ฝึกให้เป็นคนช่างสังเกตภาษาไทยที่ได้พบเห็น
6. สร้างเจตคติที่ดี และถูกต้องในการเรียนภาษาไทย
7. เมื่อผู้เรียนมีความบกพร่อง ต้องสำรวจความบกพร่องและจัดสอนซ่อม

เสริมให้ถูกต้อง

8. ให้ผู้เรียนได้เห็นตัวอย่างที่ดีทางภาษา เพราะการเรียนรู้ภาษาวิธีหนึ่งคือเรียนด้วยการเลียนแบบ

9. ต้องประเมินความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียนทุกระยะ

2.2 หลักในการจัดทำแบบฝึก

ได้นักวิชาการกล่าวถึงหลักในการจัดทำแบบฝึกหัดภาษาไทยสำหรับเด็ก นั้นไว้หลายท่าน เช่น สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์มรรย์ (2523:52–62) อัจฉร ชีวพิทักษ์ (2532:6–7) สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2533:203–205) รัชณี ศรีไพรวรรณ (2520:20–23) พอจะสรุปได้ดังนี้

2.2.1 ครูควรจัดสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับจิตวิทยา จะพัฒนาการของเด็ก เพื่อให้เด็กมีโอกาสที่จะสำรวจค้นพบ และหาโอกาสสนับสนุนให้นักเรียนมีความมั่นใจในตนเอง

2.2.2 ให้มีจุดมุ่งหมายว่ามุ่งฝึกในด้านใด จัดลำดับความยากง่ายของกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน บอกให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรม

2.2.3 ความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรคำนึงถึงว่านักเรียนแต่ละคนมีความรู้ ความถนัด ความสามารถและความสนใจต่างกัน ฉะนั้นการสร้างแบบฝึกหัดจึงควรพิจารณาถึงความเหมาะสม

2.2.4 ใช้แบบฝึกง่ายๆ สั้นๆ เพื่อให้เด็กเข้าใจง่าย ไม่ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ถ้าเด็กอ่านไม่ได้ ครูต้องชี้แจงด้วยคำพูดที่ใช้ภาษาง่ายๆ เพื่อให้เด็กสามารถทำตามคำสั่งได้

2.2.5 แบบฝึกต้องมีความถูกต้อง อย่าให้มีข้อผิดพลาดและมีความคงทน

2.2.6 การให้เด็กทำแบบฝึกหัด ต้องคำนึงถึงเวลาที่เหมาะสมและความสนใจของเด็ก

2.2.7 ทำแบบฝึกหลายๆ แบบ เพื่อให้เด็กเรียนรู้อย่างกว้างขวางและส่งเสริมให้เกิดความคิด

2.3 ลักษณะของแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ดี

ลักษณะของแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ดีนั้น ได้มีผู้เขียนไว้หลายท่าน เช่น ศศิธร สุทธิแพทย์ (อ้างใน วิไล ชินวงศ์, 2527:18–19) และ ประชุมพร สุวรรณตรา (อ้างใน วิไล ชินวงศ์, 2527:20) นิตยา ฤทธิโยธี (2518:63–67) ริเวอร์ (River) ฮาร์เรส (Haress) (อ้างใน วลัยรี เริงเกษตรกรณ์, 2527:38) พอจะสรุปได้ดังนี้

- 2.3.1 ใช้หลักจิตวิทยา
 - 2.3.2 คำสั่งชัดเจน ใช้ภาษาง่ายๆ ทำให้เด็กเข้าใจวิธีทำได้ง่าย
 - 2.3.3 เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก
 - 2.3.4 สร้างความสนใจคิดได้เร็วและสนุก ทำท่ายให้เด็กได้แสดงความสามารถ
 - 2.3.5 ใช้เวลาเหมาะสม ไม่เร็วหรือนานเกินไป
 - 2.3.6 มีตัวอย่างที่ให้ความคิดหลายแนวทาง อาจให้ศึกษาด้วยตนเองได้
 - 2.3.7 มีภาพประกอบ วางรูปแบบเป็นระเบียบสวยงามและมีเส้นบรรทัดที่เว้นไว้ให้เต็ม มีขนาดพอเหมาะ
 - 2.3.8 ฝึกโครงสร้างใหม่กับสิ่งที่เรียนรู้อยู่แล้ว
 - 2.3.9 ประโยคที่ฝึกควรเป็นประโยคสั้นๆ อาจใช้ประโยคและคำศัพท์ที่ใช้พูดกันในชีวิตประจำวันที่นักเรียนรู้จักอยู่แล้ว
 - 2.3.10 นักเรียนได้มีโอกาสตอบสนองสิ่งเร้าด้วยการแสดงออกซึ่งความสามารถและเข้าใจลงในแบบฝึก
 - 2.3.11 แบบฝึกควรมีหลายชนิด หลายแบบ เป็นการฝึกใช้ความคิด ปล่อยให้เด็กเกิดความรู้สึกบ้าง ปล่อยให้เกิดความเบื่อหน่าย
 - 2.3.12 นักเรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนไปแล้วนำไปใช้กับชีวิตประจำวันได้
- นอกจากนี้ วรรณ แก้วแพรง (2526:8–9) ได้สรุปถึงลักษณะของการเขียนเชิงสร้างสรรค์คือ การใช้ถ้อยคำภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม มีสำนวน ลีลาและท่วงทำนองในการเขียนดี มีเนื้อหาสาระที่ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่แปลกใหม่ออกไป และเนื้อหาสาระที่แปลกใหม่ออกไปนั้นจะช่วยยกระดับสติปัญญา ความคิดเห็น เจตคติ ค่านิยม คุณธรรมหรือสภาพจิตใจของผู้อ่านให้สูงขึ้น

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์

จากการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ภายในประเทศพอจะสรุปได้ว่ามีประสิทธิภาพเหมาะสมกับที่จะใช้ในระดับประถมได้ดี ดังเช่น

ประชุมพร สุกรเจริญ (2520:105) ได้สร้างแบบฝึกการเขียนแบบสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สอง คู่มือประกอบการใช้แบบฝึกและแนวทางในการทดลองสอน เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกที่สร้างขึ้น ผลการวิจัยพบว่าหลังการใช้แบบฝึกที่สร้างขึ้น คะแนนเฉลี่ยของความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาตามทฤษฎีของกิลฟอร์ด ผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาก่อนการใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

เพ็ญ เลียงจันทร์ (2521:103) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การสอนเรียงความแบบสร้างสรรค์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนเรียงความแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กลุ่มปานกลางที่ได้รับการสอนเรียงความแบบสร้างสรรค์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเรียงความสูงกว่ากลุ่มปานกลางที่ได้รับการสอนเรียงความแบบปกติอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนกลุ่มต่ำที่ได้รับการสอนเรียงความแบบสร้างสรรค์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเรียงความแตกต่างจากกลุ่มต่ำที่ได้รับการสอนเรียงความแบบปกติอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พเยาว์ วัชราน (2523:108) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนที่ใช้แบบฝึกการเขียนที่นักเรียนเขียนได้อย่างอิสระกับแบบฝึกที่ครูเป็นผู้กำหนดเนื้อเรื่องและเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่างกัน ผลการวิจัยพบว่าหลังจากการฝึกแล้ว นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้ง 2 โรงเรียนและนักเรียนในกลุ่มทดลองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูง มีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 2 โรงเรียน

วิไล ชินวงศ์ (2527:110) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกกับไม่ใช้แบบฝึกประกอบการเรียน ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลอง แตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประชุมพร ธนุทอง (2527:115) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้การ์ตูนเป็นสื่อการสอน กับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยไม่ใช้การ์ตูนเป็นสื่อการสอน ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรรัช ศรีสุข (2530:102) ทำการศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบของความจิตสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องตัว ความคิดยืดหยุ่นและความคิดละเอียดลออของนักเรียนที่เรียนจากกิจกรรมเกม นิทานและปริศนาคำทาย ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมเกม นิทานและปริศนาคำทาย มีความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องตัว ความคิดยืดหยุ่นและความคิดละเอียดลออ ไม่แตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมเกม นิทานและปริศนาคำทาย หลังการสอน มีความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องตัวและความคิดละเอียดลออสูงกว่า ก่อนการสอนที่จะเริ่มใช้กิจกรรมเกม นิทานและปริศนาคำทาย

จากงานวิจัยที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นว่า การใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีผลต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนเป็นอย่างมาก เพราะแบบฝึกที่สร้างขึ้นมีหลายแบบ หลายชนิดให้นักเรียนได้ทำ เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนและเพื่อให้เกิดความคิดที่สามารถแก้ปัญหาได้ด้วย

3.2 งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ผลการวิจัยเกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในต่างประเทศเท่าที่ศึกษามาพอจะสรุปได้ว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์จะมีความสัมพันธ์กับทักษะทางภาษาด้านอื่นด้วย และช่วยให้เขียนได้อย่างคล่องแคล่ว ทำให้ประสบผลสำเร็จในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ดีด้วย ดังเช่นงานวิจัยเหล่านี้

เบิร์น (Burn) โบรแมน (Broman) และโลว์ (Lowe) อ้างใน พิสมัย สิงห์แก้ว (2517: 38) ได้สรุปข้อพิจารณาจากการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (Creative Writing) และจากการศึกษาในวิทยานิพนธ์หลายๆ เรื่องประกอบกัน พอจะกล่าวได้ว่า

1. สามารถช่วยให้เด็กเขียนอย่างสร้างสรรค์ได้ รูปแบบของสิ่งเร้าก็นำมาจากประสบการณ์ของเด็กนั่นเอง และสามารถช่วยให้เด็กได้แสดงออกอย่างเสรี สิ่งเร้าต่างกัน (รูปภาพ บทร้อยกรอง เสียง ภาพและวัสดุอื่นที่สัมผัสได้ เป็นต้น) จะให้ผลตอบสนองในรูปแบบและเนื้อหาต่างกัน

2. โครงการพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่เตรียมการอย่างดี จำเป็นแก่เด็กทุกระดับและทุกสภาพ

3. จำกัดเวลาให้เหมาะสม อาจจะคาดหวังได้ว่าเด็กเล็กในระดับประถมสามารถทำงานเขียนอิสระได้เป็นจำนวนมาก

4. จะต้องจัดประสบการณ์ที่แตกต่างกันให้เด็กและต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การแบ่งกลุ่มเด็กตามความสนใจเฉพาะ จะเป็นวิธีการที่ดีในโปรแกรมการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์

5. ข้อค้นพบของผู้ค้นคว้าบางคนพบว่า คุณภาพชิ้นสูงในการเขียนเชิงสร้างสรรค์จะมีได้เมื่อนักเรียนเขียนจากประสบการณ์ทางอ้อมมากกว่าประสบการณ์ตรง ข้อค้นพบนี้ยังสรุปไม่ได้ และยังมีข้อโต้แย้งกับผลการศึกษาของผู้วิจัยอื่นๆ

6. งานเขียนของเด็กจำนวนมากมักจะไปในเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ของเด็ก เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่จะมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสูง ถ้าเป็นงานเขียนที่ตนถนัด

7. ถ้าครูเข้าใจว่าเด็กไม่รู้ว่าตนเองสนใจอะไรอย่างแท้จริงหรือไม่สามารถที่จะเลือกเรื่องที่จะเขียนได้เสมอ ครูควรกระตุ้นให้เด็กเขียนเพื่อจะได้ทราบว่าเด็กสนใจสิ่งใด

8. ครูมักจะกระตุ้นให้เด็กเขียนเกี่ยวกับประสบการณ์ของตน แทนที่ครูจะเลือกหัวข้อให้ ครูอาจสอนให้นักเรียนสังเกต เข้าใจและคิดเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ตนมีอยู่อย่างสร้างสรรค์

9. เด็กไม่ค่อยเขียนเกี่ยวกับปัญหาของตน ครูควรหาวิธีที่จะกระตุ้นให้เด็กเขียนเกี่ยวกับปัญหาของตนด้วย ถ้าครูยอมรับว่าการวิจัยงานเขียนนั้นมีคุณค่า แต่อย่างไรก็ตามเมื่อให้เด็กเขียนอย่างสร้างสรรค์แล้ว จะทำให้เด็กประสบความสำเร็จในการเขียนอย่างคล่องแคล่ว

10. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สัมพันธ์กับระดับเชาวน์ปัญญาและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและสัมพันธ์กับการปรับตัวทางสังคมด้วย

แม้ว่านักการศึกษาบางคนอ้างว่าผลของการทดสอบความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แสดงให้เห็นว่าบางคนที่มีความคิดเชิงสร้างสรรค์ มักจะได้คะแนนไม่สูง แต่ปรากฏว่าความคิดริเริ่มระดับเชาวน์ปัญญาและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันสูง ฉะนั้นครูควรตระหนักว่าเป็นวิธีการหนึ่งที่จะใช้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ท้าทายนักเรียนทุกคนและสามารถใช้เป็นเครื่องมือพิสูจน์ความสามารถเด็กที่มีพรสวรรค์บางคน

กาฟคา (Kafka) อ้างใน วิลโล ชินวงส์ (2527:22) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องวิธีการให้สิ่งเร้าต่อเนื่องกัน 3 อย่างโดยหมุนเวียนกันในการสอนเรียงความ สิ่งเร้าที่ใช้ได้แก่ สิ่งเร้าในด้านการฟัง การได้เห็นและการสัมผัส กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 4-6 ผลการวิจัยปรากฏว่าการเขียนที่ไม่ได้ให้สิ่งเร้าจะได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเรียงความดีกว่าการให้สิ่งเร้าทั้ง 3 อย่าง และสรุปว่าการให้สิ่งเร้าในรูปวัตถุที่ไม่ได้ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดและไม่ส่งผลต่อการเขียนเรียงความ

โทเรียน (Torian) (อ้างใน พยาร์ พักนิณ, 2523:20) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาและการวัดผลกระบวนการสอนซึ่งประกอบด้วย แผนการสอน วิธีการสอนและเทคนิคการสอนเพื่อพัฒนาความคิดด้านจินตนาการด้วยตนเองโดยใช้โปรแกรมการเขียนอย่างสร้างสรรค์ C.W.P. (Creative Writing Program) ของนักเรียนระดับกลางในโรงเรียนประถมแห่งหนึ่ง ใช้เวลาในการทดลอง 45 วัน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล มี 3 ชนิดคือ แบบทดสอบการสังเกต การวิเคราะห์งานเขียนของนักเรียน สรุปการศึกษาได้ว่า

1. โปรแกรมการเขียนอย่างสร้างสรรค์ (C.W.P) สามารถพัฒนาความคิดด้านจินตนาการของนักเรียนกลุ่มทดลองได้
2. นักเรียนกลุ่มทดลอง พอใจการแต่งบทร้อยกรองในโปรแกรมการเขียนอย่างสร้างสรรค์ (C.W.P) เป็นอย่างมาก เพราะทำให้นักเรียนมีอิสระในการแสดงออกด้านจินตนาการของแต่ละบุคคลเพื่อถ่ายทอดความรู้สึก แบบการเขียนตลอดจนการเลือกคำในการเขียน
3. บรรยากาศในการเขียน มีความจำเป็นมากสำหรับการสอนเขียนอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนแต่ละบุคคล

โอเวนส์ (Owens) (อ้างใน ประชุมพร ธนุทอง, 2527:23) ได้ศึกษาเรื่องความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เกี่ยวกับทักษะในการติดต่อสื่อสาร โดยให้เรียนโปรแกรมการอ่านเพื่อค้นหาผลของการเรียนโปรแกรมการอ่านที่มีต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โปรแกรมการอ่านนี้เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ในการเสริมทักษะทางภาษาให้นักเรียน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่มกลุ่มทดลอง 32 คน กลุ่มควบคุมกลุ่มที่ 1 มี 32 คน กลุ่มที่ 2 มี 13 คน ซึ่งต่อมาได้เข้าไปเรียนกับกลุ่มทดลองแต่ไม่ได้เรียนโปรแกรมการอ่าน ผลปรากฏว่าในการจัดอันดับผลงานของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกันและพบว่านักเรียนหญิง มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มากกว่านักเรียนชายที่ระดับความเชื่อมั่น .05 กลุ่มทดลองมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงกว่ากลุ่มควบคุมกลุ่มที่ 2

เคิร์นส์ (Kearns) (อ้างใน ประชุมพร ธนุทอง,2527:24) ได้ศึกษาถึงผลของการผ่อนคลายและการชี้นำจินตนาการที่มีต่อการคิดและการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนที่มีพรสวรรค์ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยนำกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ชั้นมาละกัน แล้วแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่ม 1 ให้เรียนโดยใช้แบบฝึกหัดเพื่อผ่อนคลายสมองและชี้นำด้านจินตนาการ อีกกลุ่มหนึ่งกำหนดให้เรียนโดยใช้กิจกรรมนันทนาการทางวิชาการคณิตศาสตร์ในเวลาเท่ากัน แล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ผลการวิจัยปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มแตกต่างกัน โดยกลุ่มที่ 1 จะมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่ากลุ่มที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมอร์สัน อัลเดอร์ (Marion Adler ,2002:68) ได้ทำการศึกษาเรื่องบทบาทของกิจกรรมในการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ห้อง ที่เรียนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่าหลักสูตรและครูผู้สอนประสบความสำเร็จในการที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถแสดงความเป็นตัวของตัวเองโดยผ่านงานเขียน ผลการวิจัยแนะนำว่านักเรียนจำนวนมากเกิดปัญหาว่าเป็นการยากที่จะค้นหาจุดสมดุลที่จะทำให้กิจกรรมบรรลุผล และนักเรียนต้องการการกำหนดโครงสร้างหน้าที่ในการทำกิจกรรม รวมถึงต้องการความเป็นอิสระในการทำงานด้วยการวิจัยครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยสามารถเข้าใจถึงบทบาททางวิชาการ และอารมณ์ที่เกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในวัยรุ่นได้ดียิ่งขึ้น

เมด (Mcad,2007:74) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลของระยะพักตัวที่มีสิ่งเอื้ออำนวยความสะดวกต่อการให้คะแนนของผู้ให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ พบว่ายังมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับต่ำ

แมคโดนัลท์ซ (McDonough,2002:80) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมสามารถพัฒนาความรู้สึกลบเชิงบวก 2) กิจกรรมสามารถเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีส่งผลให้นักเรียนเกิดความไว้วางใจและมีความจำนึกต่อชุมชน ทั้งนี้ นักเรียนมีความรู้สึกลึกซึ้งกว่าเป็นนักเขียนและเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในชุมชนแห่งการเขียน 3) การเขียนเชิงสร้างสรรค์ช่วยเพิ่มประสบการณ์ในการเขียน โดยหลังจากที่งานเขียนตีพิมพ์ นักเรียนมีความเห็นว่างานเขียนมีความหมายมากกว่าเป็นการแสดงออกทางอารมณ์เพียงอย่างเดียวและนักเรียนมีความเห็นว่างานเขียนเป็นเครื่องมือการสื่อสารที่มีอิทธิพลต่อสิ่งต่างๆ

เวบเบอร์ (Webber) (อ้างใน วิไลพร อ้ายสม,2546:30) ศึกษา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 180 คน จาก 6 โรงเรียน โดยใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นภาษาและรูปภาพพบว่าเด็กที่ไม่เรียนอยู่ในแผนที่เคร่งครัดได้รับการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์มากกว่าการสอนที่เคร่งครัดระเบียบและการสอนที่มีแบบแผนคงเส้นคงวา

เบลนเคนชิพ (Blankenship) (อ้างใน วิลเลียม อายสม, 2546:32) พิสูจน์ให้เห็นว่าสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ได้ โดยทำการทดลองกับนักเรียนเกรด 1 เมืองฮันติงตัน รัฐเวอร์จิเนีย จำนวน 96 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยฝึกให้กลุ่มทดลองได้มีการคิดอย่างสร้างสรรค์ มีกิจกรรมได้ 15 ชนิด ในเวลา 10 ชั่วโมง ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มทดลองมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่กลุ่มควบคุมไม่มีการพัฒนาการความคิดสร้างสรรค์เลย

งานวิจัยที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นว่าการใช้กิจกรรมฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การใช้กิจกรรมนิทาน การใช้สื่อประสม มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์และการเขียนอย่างสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กับทักษะทางภาษาด้านความเข้าใจในการอ่าน การใช้ภาษา คำศัพท์และการสะกดคำ